

בקעת עברונה

עונה מומלצת: חורף, בכל עונה אחרת חם מדי.

התאמה: לכל המשפחה

קושי מסלול: קל מאד

אורך מסלול: כ- 5 ק"מ (שניתן לעשות גם ברכב)

משך מסלול: 4 שעות בניחותא.

מפה: מפת סימון שבילים "הרי אילת", מס' 20.

(מהדורה אחרונה ומעודכנת ביותר הודפסה בשנת 2007)

הגעה מאילת: נוסעים מאילת צפונה בכביש הערבה. מעט אחרי הקילומטר ה- 20 של הכביש פונים ימינה (מזרחה)

בדרך מסומנת אדום. הדרך חולפת באזור חקלאי, מגיעה אל בריכות אידוי וממשיכה לאורך צפונה.

ניתן להתחיל את המסלול גם מצפון, בדרך לאילת. אז יש לפנות מכביש הערבה שמאלה (מזרחה) מעט אחרי

הקילומטר ה- 26, בעקבות סימון שבילים שחור והשילוט אל באר עברונה.

*** מסלול שעיקרו דילוג רכוב בין נקודות.**

גם מבלי לצאת אל עומק הרי אילת ניתן לטעם ניחוח מדברי אקזוטי גם בדרך הישירה לאילת וממנה. מצפון לאילת משתרעות כמה מלחות; אזורים נמוכים חסרי ניקוז לים. אל אזורים אלו מתנקזים מי השיטפונות ויוצרים כאן לעיתים אגמים עונתיים שמותירים אחריהם מעטה מלחים לבנבן לאחר התאדותם. המלחות, שיש בהן כיום גם בריכות אידוי לייצור מלח, נמצאות בתווך שבין הרי אילת ממערב להרי אדום הגבוהים מהעבר הירדני. בסטייה קטנה מכביש הערבה נמצאים במלחות שפע אתרים מיוחדים שחבל לפסוח עליהם. אל כל התארים הללו ניתן להגיע ברכב. אם רוצים אפשר כמובן לצאת ולצעוד ברגל או לרכב באופניים. השביל המסומן אדום היוצא מזרחה מכביש הערבה חוצה אזור חקלאי ומגיע במהירה אל בריכות האידוי של מפעל המלח. מראה הבריכות הכחולות שלא אחת הרי אדום משתקפים בהן מרשים תמיד ובמיוחד בזמן שקיעה. בשל הפלנקטון (יצורים מיקרוסקופיים) המתפתח במים, חורפת כאן בקביעות להקה של פלמינגו משובבי מראה הניזונים עליו. מעט מוזר לראות את הפלמינגו על רקע הנוף המדברי ושדה התעופה של עקבה הנמצא למרגלות הרי אדום, אך נראה כי דווקא להם פחות ופחות מוזר לראות אנשים. הדרך המסומנת אדום מתעקלת שמאלה (צפונה) וממשיכה בין ולאורך בריכות האידוי.

בקצה הצפוני של הדרך המסומנת אדום נמצא אתר דקלי הדום. דקל הדום, שמקורו באפריקה, הוא הדקל היחיד בעולם שגזעו מתפצל ולכן לכל עץ ישנן כמה שושנות עלים בראשו. נקודה זו מהווה את גבול התפוצה הצפוני העולמי שלו ולכן העצים מוגנים. הדקלים הצליחו לגדול במקום הודות למי התהום הגבוהים, אך עקב ירידת מפלס מי התהום שנגרמה משאיבת יתר של חברת 'מקורות' בשנים האחרונות החלו להשקות את הדקלים באופן מלאכותי. מדקלי הדום ניתן להמשיך מערבה (שמאלה) חזרה לעבר כביש הערבה בשביל שסימונו שחור. מעט לפני ההגעה לכביש הערבה, ניתן לפנות שמאלה בכביש הערבה הישן, כיום דרך מסומנת ירוק. כעבור קילומטר נראים משמאל שרידי חווה מהתקופה הערבית הקדומה (מאות 7-10 לסה"נ). השרידים המרשימים ביותר כאן הם בארות שרשרת, המכונות פוגארות. הפוגארות הן שיטה פרסית קדומה להולכת מים באופן תת-קרקעי ממפלס מי תהום

יותם יעקבסון

הרצאות, צילום וכתיבה, הדרכה בארץ
ולאורך נתיבי הסחר הקדומים באסיה

אל פני השטח, לצורכי חקלאות. במקום קטע קטן מהמתקן ששוחזר. ניתן לרדת אליו דרך פיר אחד ולצאת מאחר. שלטים שהוצבו במקום מסבירים את אופיו של המתקן. מדקלי הדום ניתן גם להמשיך צפונה, בשביל השחור המגיע לבאר עברונה, אחד ממקורות המים היחידים באזור. קטע זה של הדרך, העשיר יחסית בצמחייה מדברית (בעיקר עצי שיטה ציוריים) מאפשר להתרשם מיופייה הפראי של המלחה. עם קצת מזל אפשר זוכים בתצפית על בעלי חיים. הם מתרכזים באזור זה בשל אפשרויות המרעה ובגלל המים שבבאר. מעט מצפון לבאר עברונה פונה דרך העפר המסומנת שחור מערבה, חזרה לכביש הערבה. תוך כמה דקות נמצאים שוב על הכביש הראשי בדרך הביתה או בדרך לאילת. במאמץ קטנטן הכרנו פינות לא מוכרות וטעמנו את טעמה של הערבה.

עודכן בתאריך 30.5.2011

כל הזכויות שמורות © ליותם יעקבסון